

A népmese napja – XII. Országos népmese-konferencia

A leírt és az elmondott mese különbségei, kapcsolatai

2017. szeptember 22. – Pécs, 23. - Eszék

Szakmai beszámoló

NKA pályázat: 204108/1405

A népmese napját 2005 tavaszán a Magyar Olvasástársaság hívta életre, felhívást intézve országhoz, világhoz, hogy szeptember 30. – Benedek Elek születésnapja – legyen a népmese napja.

Mára mindenki számára elfogadott, kiemelt ünnepi alkalom, amikor mindenki a mesére figyel. Számos rendezvényt tartanak országshoz és készülnek a Magyar Olvasástársaság által rendezett népmese-konferenciára, melynek **mindenkori fő célja, a magyar mesekincs és a mesemondói hagyományok éltetése, továbbvitele**. Az Országos népmese-konferenciát minden évben más helyszínen rendezzük meg, immáron 12 éve. 2017-ben a konferencia Pécsre költözött. Az idei témánk az olvasott és mondott mese közötti kapcsolat, különbség és hasonlóság volt.

A konferencia **célja volt a fogalmak (népmese-műmese) tisztázása mellett, rávilágítani arra, hogy mindkét műfaj egyformán nagyon fontos, de a kettő össze nem keverhető**.

2017. szeptember 22-én és 23-án, a magyar népmese napján (Benedek Elek születésnapja) jött létre az a kétnapos esemény, amelynek a **Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kara** és az eszéki **Magyar Oktatási és Művelődési Központ** adott otthont.

A fő szervezők a korábbi évek gyakorlataihoz hasonlóan a Magyar Olvasástársaság (**HUNRA**) és a **Hagyományok Háza** voltak.

A pályázott program a megvalósításába bevont társszervezők és közreműködők, konkrétan a Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar, valamint a **Meseszó Magyar Mesemondó és Szövegfolklor Egyesület** segítségével jött létre.

A programról:

A szakmai esemény első napján, 2017.09.22.-én regisztrációval indult a nap, majd Gombos Péter, a Magyar Olvasástársaság alelnöke illetve Sándor Ildikó, a Hagyományok Háza munkatársa tartotta meg rövid köszöntőjét. Ezek után a plenáris előadások következtek.

Gombos Péter (Kaposvári Egyetem - tudományos dékánhelyettes, gyermekirodalom kutató) a népmese és műmese közötti különbségekről és hasonlóságokról beszélt, majd Sándor Ildikó, a Hagyományok Háza munkatársa a mesemondás három aranyalmájáról (az élőszavas, improvizatív mesemondás három fontos eleméről) tartott előadást.

Ezek után egy rövid módosítás következett a programelemek sorrendjében. Egy eredetileg délutánra tervezett előadást hallhatott a közönség Szabad Boglárkától, a Hagyományok Háza népmese szakelőadójától. Boglárka „*Mesebeszéd, avagy a Hagyományok Háza módszertani segédanyagai az élőszavas mesemondáshoz (mobil applikáció és DVD)*” címmel prezentálta témáját.

Az ebéd után a Károli Gáspár Református Egyetem színeiben érkezett Pompor Zoltán, gyermekirodalom kutató következett előadásával, melynek címe Az egyfejű sárkány, a hétfejű tündér és a legkisebb boszorkány volt.

Raffai Judit néprajzkutató, aki az Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karáról, Szabadkáról érkezett a konferenciára, s tőle a mesemondás napjaink – béli helyzetéről, a mai mesemondókról hallhatott a közönség.

A konferencia másik határon túlról érkező előadója Varga Norbert volt, aki Egyéniségkutatás és egyéni megnyilvánulás. Szlovákiai magyar példák a mesekutatás és a revival mesemondás kapcsán címmel tartott előadást. Norbert a Hagyományok Háza és a Szlovákiai Magyar Művelődési Intézet munkatársa.

A konferencia záró előadását Kovács Marianna, könyvtárigazgató, a Meseszó Magyar Mesemondó és Szövegfolklor Egyesület elnöke tartotta meg „*A Hamvas Béla Városi Könyvtár népmesei küldetése*” címmel.

A konferenciával egy időben Pécs különböző könyvtáraiban folyamatosan meséltek a Meseszó Magyar Mesemondó és Szövegfolklor Egyesület mesemondói (Kiss Ágnes, Sörös Róza, Hajós Erika, Gregus László, Pintér Zsolt, Molnár Enikő, Bumberák Maja, Fleckenstein Anna). A következő könyvtárakban történt önkéntes mesemondás:

- Pinokkió Gyermekkönyvtár
- Minerva Fiókkönyvtár

- Belvárosi Könyvtár
- Kertvárosi Fiókkönyvtár
- Pécs-Somogyi Kossuth KönyvtárPont
- Pécsbányai KönyvtárPont
- Körbirodalom Gyermekkönyvtár
- Csipkefa Gyermekkönyvtár

A péntek esti, konferencia utáni program a „*mese-csata*” illetve az ezt követő *mesekocsmá* volt, melynek során az oda ellátogató közösség/közönség az élőszavas mesemondásból kaphatott ízelítőt.

2017.09.23-án, szombaton, Eszéken folytatódott a szakmai program. Az eszéki Magyar Oktatási és Művelődési Központban Dr. Horváth Sándor PhD néprajzos muzeológus (Savaria Múzeum) tartott előadást „*Horvátországi magyar népmesék*” címmel. Majd Paulovkin Boglárka grafikusművész *Mesék -- mai módra*, Herbszt László grafikusművész *A könyv születéséről -- az illusztrátor szemüvegén* és Stiblar Erika pszichológus *MESE-KÉPEN, avagy, mesélő lélek képekben* címmel mutatták meg a mesék másik oldalát.

Ez után kerekasztal beszélgetésre került sor a népmese mai helyzetéről a konferencia előadóinak részvételével. Ebéd után rövid buszos városnézés következett, majd a konferencia résztvevői, előadói visszatértek Pécsre.

A XII. Országos népmese-konferencia nagyon hasznosnak bizonyult a leírt és az elmondott, az irodalmi és a folklórban élő mese kapcsolatainak vizsgálata, elemzése, értelmezése szempontjából. Külön öröm, hogy számos gyakorló mesemondó látogatott el a rendezvényre, mely tény elősegítette azt, hogy a szakmai fórumon, a kerekasztal beszélgetés során igen hasznos kritikai, gyakorlati kérdéseket érintő vita bontakozzon ki. A pályázat sikereként könyvelendő el az is, hogy egy színvonalas szakmai programot sikerült összeállítani, így számos pedagógus, közművelődési szakember látogatott el az eseményre. Reméljük jövőre is hasonlóan izgalmas témákkal, hasonlóan jó hangulatban szervezhetjük meg a rendezvényt.

Budapest, 2017. 09.26.

Dr Vraukóné Lukács Ilona
elnök
Magyar Olvasástársaság, HUNRA

